

HODNOCENÍ RENTABILITY U VYBRANÝCH PODNIKŮ POSKYTUJÍCÍCH SLUŽBY LESNÍMU HOSPODÁŘSTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE

THE PROFITABILITY ASSESSMENT OF SELECTED COMPANIES PROVIDING SERVICES TO FORESTRY IN THE CZECH REPUBLIC

MARKÉTA LEVÁ ✉ - HELENA ČERMÁKOVÁ - HANA VOSTROVSKÁ - MARTA STÁROVÁ

Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta provozně ekonomická, Kamýcká 129, CZ - 165 21 Praha, Czech Republic

✉ e-mail: leva@pef.czu.cz

ABSTRACT

The paper deals with the evaluation of economics of forest companies. The evaluation stems from the results of economic analyses of enterprises, which are further monitored in the context of forestry and development of financial ratios of evaluated companies. Furthermore, the evaluation is based on real companies' possibilities stemming from available resources, and on the facts of the selected companies over the monitored period. The aim of the paper is to design and test a methodology of basic financial analysis focusing on profitability and liquidity for two forest companies, including their comparison for the 2010–2013 period, and compare results of ratios with the forestry sector average. Profitability can be considered successful in the company A and also in the company B in terms of positive values of its partial ratios. Compared to the average values of 197 forest companies, the company A reaches similar or slightly higher values of profitability. Compared to the average values, liquidity of the company A reaches approximately half values of ratios. Compared to the average values of 197 forest businesses in the Czech Republic, profitability of the company B reaches highly above-average values. Compared to the average values in 2013 and 2012, liquidity of the company B reached above-average values, but in 2011 and 2010 it reached below-average values. Adequate levels of values were achieved in liquidity ratios.

Klíčová slova: lesnictví, finanční analýza, lesní podnik, likvidita, rentabilita, komparace, Česká republika

Key words: forestry, financial analysis, forest company, liquidity, profitability, comparison, Czech Republic

ÚVOD

Předmětem předkládaného příspěvku je rozbor finanční situace u vybraných lesních podniků ve sledovaném období 2010–2013. V současném silném konkurenčním prostředí je umožněno zdravě fungovat podnikům, které ovládají nejen obchodní stránku své podnikatelské činnosti, ale také finanční stránku, jejíž role je velmi významná. Jak uvádí KUPČÁK (2005), základním předpokladem pro dlouhodobé působení podniků na trhu, včetně podniků lesního hospodářství, je průběžné hodnocení jejich ekonomické činnosti a především dosažených hospodářských výsledků. K tomuto účelu slouží nástroje finanční analýzy, jejichž prostřednictvím lze zhodnotit finanční zdraví podniku. Na základě výsledků finanční analýzy a adekvátně vybraných ukazatelů je možné uskutečnit významná rozhodnutí pro zlepšení situace podniků, provádět mezipodniková srovnání a prohlubovat tak znalosti specifík podniků mimo jiné i v rámci lesního hospodářství. ZOBRIŠT et al. (2006) potvrzuje důležitost znalostí o hospodaření podniků v lesním hospodářství, zejména pro plánování v této oblasti. Lesní podniky byly vybrány z důvodu významnosti lesa pro rozvoj venkovských regionů České republiky (ČR). V této souvislosti KONEČNÝ (2014) poznamenává, že zemědělství (zahrnující i les-

nictví) je jedním z odvětví venkovského prostoru, které může v rámci multifunkčního přístupu zajistit udržitelnost venkova a kvalitu života ve venkovských oblastech prostřednictvím kombinace zemědělství a jiných činností (cestovní ruch nebo jiné služby).

Pojem finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat ekonomického charakteru, a to především z účetních výkazů. Finanční analýza v sobě obsahuje hodnocení podnikové minulosti, současnosti a předpovídání budoucích finančních podmínek (RŮČKOVÁ 2010). Dle práce MIKLOVIČOVÁ, MIKLOVIČOVÁ (2010) se ukazatele finanční analýzy specializují na hodnocení současné finanční situace. Informace a výsledky, které plynou z finanční analýzy, jsou předmětem zájmu nejen samotného podniku a jeho managementu, ale rovněž dalších externích i interních uživatelů. Každá ze skupin, kterými mohou být investoři, obchodní partneři, manažeři, konkurenti, zaměstnanci, stát a jeho orgány apod., požaduje rozdílný rozsah a specifikaci informací plynoucí z finanční analýzy, především z důvodu, který je spojen s určitým typem ekonomických rozhodovacích úloh (KUPČÁK 2005; GRÜNWARD, HOLEČKOVÁ 2009).

Mezi základní a nejčastěji používané metody rozboru finanční situace podniku patří poměrové ukazatele – zejména ukazatele rentability

a likvidity. Důvody vedoucí k používání poměrových ukazatelů jsou následující: na jejich základě je možné provádět porovnání ukazatelů v čase a umožňují porovnání více podobných firem vzájemně (SEDLÁČEK 2011).

Výsledky finanční analýzy a jejich ukazatelů je nezbytné vyhodnocovat s ohledem na specifika, jež plynou z odvětví, ve kterém se analyzovaný podnik nachází. VIMROVÁ (2015) k tomu dodává, že pojem nástroje finanční analýzy je pojmem zahrnujícím velký počet vědeckých disciplín. Závisí proto na uživateli, jaké indikátory a metody zahrne do nástrojů finanční analýzy tak, aby realizoval svůj záměr posouzení finanční pozice a výkonnosti podniku.

KUPČÁK (2004) uvádí, že ekonomika lesního hospodářství je odvětvovou ekonomikou, jejímž předmětem je využívání výrobních činitelů v lesnictví, kdy základním výrobním faktorem je les. V rámci státu les vystupuje jako objekt národního hospodářství, protože dřevní produkce je součástí tržního prostředí, vlastníci lesa a hospodařící subjekty mají daňovou povinnost vůči státu, přijímají dotace apod.

Rentabilita se historicky objevuje v evropském lesním hospodářství ve všech ekonomických pojetích, zejména německých lesníků. Důvodem byly otázky vlastníků lesů, zda je hospodaření v lesích výnosové a kdo a jak toto hospodaření financuje. Lze říci, že kapitál uložený v lese má svoji výhodu v tom, že mu nehrozí tak velké riziko ztrát jako kapitálu v průmyslu (KUPČÁK 2004). V aktuálním pojetí je rentabilita ukazatelem pro měření schopnosti dosahovat zisku a získávat nové zdroje využitím investovaného kapitálu. Rentabilita vyjadřuje poměr mezi výstupem a vstupem. KOVANICOVÁ, KOVANIC (1995) uvádějí, že rentabilita je poměření celkového zisku s výší podnikových zdrojů, jichž bylo použito k jeho dosažení a takto konstruovaný ukazatel se obvykle označuje jako ukazatel míry zisku nebo též ukazatel rentability vloženého kapitálu. Rentabilita je tedy formou vyjádření míry zisku, která slouží jako jedno z důležitých kritérií pro alokaci kapitálu, obecně se používá k hodnocení celkové efektivnosti dané činnosti (KNÁPKOVÁ et al. 2013). V souvislosti se stanovováním hodnot rentability je přístupováno taktéž ke stanovení ukazatelů likvidity, které vyjadřují schopnost podniku uhrazovat závazky. HRDÝ, HOROVÁ (2009) uvádí, že trvalá platební schopnost představuje jednu ze základních podmínek úspěšné existence podniku.

V současnosti je možné nalézt zahraniční i tuzemské výzkumy týkající se způsobů využití ukazatelů finanční analýzy – zejména ukazatelů rentability a likvidity. Například výzkum ROE v malých a středních podnicích v Číně (LU, LI 2010) a hodnocení ekonomických výsledků zemědělských podniků za rok 2009 (STŘELEČEK et al. 2011). Vzhledem k rostoucímu vědeckému zájmu o lesní hospodářství a udržitelné hospodaření v lesích upozorňuje GORO et al. (2008) na to, že je nezbytné věnovat se tematice vhodných nástrojů pro hodnocení hospodaření v lesích a dalšímu výzkumu v této oblasti.

Důležité je poznamenat, že lesnický sektor jako takový je ovlivněn rizikovými a specifickými faktory, které se promítají do lesních podniků, resp. do jejich hospodaření. Dle Dvořákové (DVOŘÁKOVÁ 2010) se jedná o rizika klimatická (silný vítr, mrazy, přívaly sněhu, které způsobují především polomy, v opačném případě se jedná o intenzivní lesní sucha způsobující požáry). Klimatická rizika jsou umocněna dlouhodobým výrobním cyklem, který ovlivňuje vznik nákladů. Mimo klimatická rizika je třeba definovat rizika nákladová, jež souvisí s chorobami a škůdci, kteří napadají dřevní porosty. Z ekologického hlediska nelze opomenout škody způsobené emisemi.

Cílem předkládaného příspěvku je vybrat vhodné ukazatele finanční analýzy a s jejich pomocí provést zhodnocení finančního zdraví se zaměřením na oblast rentability a likvidity u dvou vybraných lesních podniků (s rozdílnou právní formou) včetně jejich komparace za období 2010–2013 a provést porovnání výsledků zvolených ukazatelů s odvětvovým průměrem lesnictví.

Zároveň je předkládán příspěvek znalostním přínosem k budování jednotného ekonomického informačního systému, který by umožňo-

val podrobné ekonomické analýzy v lesním hospodářství dle dílčího požadavku formulovaného v ekonomickém pilíři Národního lesního programu ČR.

MATERIÁL A METODIKA

Data o hospodaření dvou vybraných podniků lesního hospodářství byla získána z databáze Amadeus (databáze ekonomických a finančních informací) a z veřejně přístupných údajů pro finanční analýzu, kterými jsou účetní výkazy (rozvaha, výkaz zisku a ztráty), výroční zpráva aj.; jedná se o data dostupná v obchodním rejstříku ČR a v obchodním věstníku ČR. Při posuzování finanční situace dvou vybraných lesních podniků A a B, hospodařících na území Středočeského kraje, bylo využito poměrových ukazatelů, které jsou používány v metodách finanční analýzy podniků. Těžištěm pro posouzení finanční situace podniků jsou následující dvě skupiny ukazatelů rentability a doplňkové likvidity a jejich jednotlivé ukazatele. Ukazatele rentability byly vybrány z důvodu poskytování dobré vypočítací schopnosti v této oblasti a ukazatele likvidity byly vybrány z důvodu návaznosti a spojitosti s oblastí rentability. Uvedené ukazatele poskytnou rychlou základní informaci o výkonnosti podniku a zároveň mohou být impulsem pro následnou hlubší analýzu hospodaření za pomoci dalších ekonomických ukazatelů.

1. Ukazatele rentability při použití součtu provozního a finančního výsledku hospodaření

$$ROE1 = \frac{\text{Provozní VH} + \text{Finanční VH}}{\text{Vlastní kapitál}} * 100$$

$$ROCE1 = \frac{\text{Provozní VH} + \text{Finanční VH} + \text{Nákladové úroky}}{\text{Vlastní kapitál} + \text{Dlouhodobé závazky} + \text{Dlouhodobé bankovní úvěry}} * 100$$

$$ROA1 = \frac{\text{Provozní VH} + \text{Finanční VH}}{\text{Celková aktiva}} * 100$$

2. Ukazatele rentability při použití výsledku hospodaření za účetní období

$$ROE2 = \frac{\text{VH za účetní období}}{\text{Vlastní kapitál}} * 100$$

$$ROCE2 = \frac{\text{VH za účetní období} + \text{Nákladové úroky}}{\text{Vlastní kapitál} + \text{Dlouhod. závazky} + \text{Dlouhod. bankovní úvěry}} * 100$$

$$ROA2 = \frac{\text{VH za účetní období}}{\text{Celková aktiva}} * 100$$

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{Zásoby}}{\text{Závazky z obch. vztahů} + \text{Krátk. bank. úvěry} + \text{Krátk. fin. výp.}}$$

3. Ukazatele likvidity

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Závazky z obch. vztahů} + \text{Krátk. bank. úvěry} + \text{Krátk. fin. výp.}}$$

Vybrané lesní podniky jsou typickými zástupci podniků v oblasti lesního hospodářství v ČR. Oba hospodaří na najaté půdě a nejsou vlastníky lesů. První vybraný podnik (dále podnik A) je společnost s ručením omezeným, hospodařící ve Středočeském kraji. Hlavním předmětem činnosti podniku A je především těžba a zpracování dřeva, dále poskytování služeb pro zemědělství, lesnictví, myslivost, výroba dřevěných výrobků aj. Druhý vybraný podnik (dále podnik B) je

akciová společnost, hospodařící také ve Středočeském kraji. Hlavním předmětem činnosti podniku B je především těžba a zpracování dřeva, doplňkové pěstování obilovin, poskytování služeb pro zemědělství, lesnictví, myslivost aj. Při výběru dvou podniků lesního hospodářství byly rozhodujícími faktory ke komparaci dosažení podobných hodnot obratu výnosů v referenčním období, obdobný přepočtený počet zaměstnanců a stejné přírodní a klimatické podmínky pro hospodaření. Uvedené charakteristiky vybraných podniků umožňují provést vzájemnou komparaci jejich finančního zdraví a dále komparaci s odvětvovými průměry uvedených ukazatelů. Vzhledem k faktu, že lesnictví nedisponuje oficiálními hodnotami za odvětví u sledovaných ukazatelů rentability a likvidity, byly pro potřeby komparace v příspěvku zjištěny průměrné hodnoty obecně za odvětví samostatnými výpočty z dat 197 vybraných podniků lesního hospodářství. Ekonomická data byla pro tyto účely taktéž selektována z databáze Amadeus. Databáze Amadeus obsahuje účetní výkazy a další informace ekonomického charakteru u podniků, které mají dle právních předpisů ČR povinnost zveřejňovat své účetní závěrky.

VÝSLEDKY A DISKUSE

V předložených tabulkách jsou prezentovány výsledky analýzy rentability a likvidity u dvou vybraných podniků lesního hospodářství a současně je uvedena analýza zvolených ukazatelů v rámci odvětví lesnictví, které byly komparovány s výsledky zjištěnými u vybraných dvou podniků. Odvětvové ukazatele byly účelově zjištěny pro potřeby komparace v tomto příspěvku.

V tab. 1 a 2 jsou uvedeny výsledky analýzy rentability u podniků A a B.

Vývoj ukazatelů rentability vlastního kapitálu (ROE1 – bez vlivu daně z příjmu, ROE2 – s vlivem daně z příjmu) vykazuje v podniku A i B za referenční období celkově vzrůstající trend, na konci časové řady je však zřejmý pokles hodnot. GRÜNVALD a HOLEČKOVÁ (2009) uvádí, že rentabilita vlastního kapitálu by měla být vyšší než alternativní výnos stejně rizikové investice nebo míra výnosu bezrizikové alokace kapitálu na finančním trhu, za kterou lze v ČR považovat průměrný roční výnos pětiletých státních dluhopisů do doby splatnosti (v průměru 4 %). Pokud je hodnota ukazatele trvale nižší, případně na stejné úrovni jako výnosnost cenných papírů garantovaných státem, pak je tento stav pro podnik neefektivní. Z výše uvedeného komentáře vyplývá kladný rozdíl mezi průměrným výnosem státních dluhopisů a vyšší ROE1,2, jenž se nazývá premií za riziko, která je odměnou vlastníkům za riziko, jenž při podnikání podstupují. Lze tedy říci, že rentabilitu vlastního kapitálu sledovaných podniků je možné hodnotit pozitivně, jelikož přináší několikanásobně vyšší výnosnost, než kdyby dané prostředky byly uloženy jako dlouhodobý vklad. Dle

Gurčika (GURČÍK 2002) by bylo možné klasifikovat podnik A i podnik B jako úspěšné subjekty v oblasti lesnictví (zemědělství), neboť hodnoty ukazatelů ROE1 i ROE2 dosahují ve třech po sobě jdoucích letech vyšších hodnot než 8 %. Hodnota ukazatele rentability vlastního kapitálu je ovlivněna výsledky hospodaření a vývojem velikosti vlastního kapitálu, který ovšem neprochází u sledovaných podniků výraznými meziročními změnami. Nejvýraznější rozdíl nastal u podniku B mezi lety 2011 a 2012, kdy hodnota ukazatelů vzrostla téměř trojnásobně, což bylo způsobeno dosaženým výsledkem hospodaření, který byl ovlivněn výnosem z prodeje dlouhodobého hmotného majetku. S ohledem na právní formu sledovaných podniků je zřejmé, že z hlediska rentability vlastního kapitálu jednoznačně převládá podnik B (akciová společnost). V porovnání s analýzou, kterou provedl KUPČÁK (2004) u lesních státních podniků, signalizují výsledky rentability vlastního kapitálu ve všech ohledech jednoznačně vyšší hodnoty u zkoumaných podniků A i B.

Dvojití konstrukce ukazatele má v případě rentability dlouhodobého kapitálu (ROCE1 – bez vlivu daně z příjmu, ROCE2 – s vlivem daně z příjmu) své využití. Formu konstrukce ukazatele ROCE1 lze pojímat dle Grünvalda a Holečkové (GRÜNVALD, HOLEČKOVÁ 2009) jako užitečnou, protože vyjadřuje skutečnost, že majetek vytváří výdělek, který je poté rozdělován na čistý zisk (podnikům), daň z příjmu (státu) a úrok (věřitelům). Druhá forma ukazatele, tedy ROCE2, zohledňuje zdanění a obsahuje veškeré úroky, včetně krátkodobých, protože čítec vyjadřuje výsledek hospodaření z veškerého majetku. Hodnoty sledovaných ukazatelů vykazují v referenčním období mírný nárůst, avšak na konci časové řady dochází k mírnému poklesu hodnot u obou sledovaných podniků. Stejně jako u ukazatele ROE1,2 u podniku B dochází k prudkému nárůstu v roce 2012 z důvodu, který je popsán výše. U podniku A i podniku B je trend ukazatele žádoucím jevem a hodnoty nabývají velmi dobré úrovně.

Hodnoty ukazatele ROA1,2 vykazují v referenčním období u obou sledovaných podniků nestálé hodnoty, trend vývoje je tedy proměnlivý. Ukazatele v letech 2010 a 2011 kopírují vývoj průměrných hodnot v odvětví lesnictví, avšak v roce 2012 a 2013 dochází k prudšímu nárůstu hodnot v důsledku zlepšení výsledku hospodaření (růst zisku) obou podniků. Příčinou zlepšení výsledku hospodaření v těchto letech je především rostoucí poptávka po surovém dříví nejen v tuzemsku, ale i v zahraničí (Zpráva 2014). Ukazatel ROA1,2 je velmi často předmětem srovnávání s ukazatelem ROE1,2. Ukazatel ROE1,2 by dle zavedených přístupů měl vždy dosahovat vyšších hodnot než ukazatel ROA1,2, což výše uvedené výsledky potvrzují.

V tab. 3 a 4 jsou uvedeny výsledky analýzy likvidity u podniků A a B.

KNÁPKOVÁ et al. (2013) uvádí, že dosahování vysoké likvidity předpokládá vlastnění dostatečného množství oběživa v podobě hotovosti, prostředků na běžném účtu, v zásobách či pohledávkách. Po

Tab. 1.
Ukazatele rentability podniku A [%]
Profitability ratios of company A [%]

Rok/Year	2013	2012	2011	2010
ROE1	10,77	12,14	9,94	6,31
ROCE1	10,15	10,55	9,20	6,24
ROA1	6,73	7,18	5,65	3,41
ROE2	7,62	9,14	8,02	3,99
ROCE2	7,32	8,14	7,65	4,47
ROA2	4,76	5,40	4,56	2,15

Zdroj/Source: Databáze Amadeus/Amadeus Database, 2015

Tab. 2.
Ukazatele rentability podniku B [%]
Profitability ratios of company B [%]

Rok/Year	2013	2012	2011	2010
ROE1	20,47	52,76	19,64	17,41
ROCE1	18,69	52,78	20,51	18,62
ROA1	17,06	45,87	9,96	11,34
ROE2	16,37	41,57	15,59	13,59
ROCE2	14,95	41,58	16,46	14,56
ROA2	13,65	36,14	7,91	8,85

Zdroj/Source: Databáze Amadeus/Amadeus Database, 2015

kud podnik drží tyto druhy majetku, neplynou z něj téměř žádné výnosy, naopak je zde problém umrtvení vloženého kapitálu, což vede ke snižování rentability. Ukazatelé pohotové likvidity dosahují u obou podniků tzv. doporučených hodnot, které je ovšem nutné brát s rezervou a s ohledem na specifika daného hospodářského odvětví. Výsledné hodnoty běžné likvidity dosahují velmi dobrých výsledků v porovnání s doporučenými hodnotami. Z výše uvedených tabulek vyplývá, že v podniku A i B se ukazatele likvidity drží v optimálních intervalech, nedochází tak k výše uvedenému problému snižování rentability, což je potvrzeno výše uvedenými hodnotami ukazatelů rentability.

Tab. 5 vykazuje průměrné hodnoty sledovaných ukazatelů v letech 2010–2013. Průměr je tvořen hodnotami 197 lesních podniků hospodařících na území ČR. Dosažená úroveň hodnot je ovlivněna také tím, že po výrazném propadu hospodářských výsledků lesních podniků v letech 2006–2009 došlo v období 2010–2013 ke zlepšení, což dokládá vývoj hodnot ukazatelů.

ZÁVĚR

Použití metod základní finanční analýzy, zejména ukazatelů rentability a likvidity, umožnilo získat výsledky, které poskytují bližší náhled na danou problematiku v oblasti lesnictví, jenž se stále více dostává do povědomí odborné veřejnosti.

Tab. 3.

Ukazatele likvidity podniku A [%]
Liquidity ratios of company A [%]

Rok/Year	2013	2012	2011	2010
Pohotová likvidita/ Quick ratio	1,74	2,05	1,94	1,93
Běžná likvidita/ Current ratio	1,50	1,81	1,72	1,64

Zdroj/Source: Databáze Amadeus/Amadeus Database, 2015

Tab. 4.

Ukazatele likvidity podniku B [%]
Liquidity ratios of company B [%]

Rok/Year	2013	2012	2011	2010
Pohotová likvidita/ Quick ratio	6,52	5,82	1,31	1,97
Běžná likvidita/ Current ratio	6,07	5,28	1,15	1,86

Zdroj/Source: Databáze Amadeus/Amadeus Database, 2015

V příspěvku byly vyhodnoceny vybrané ukazatele podniku A a podniku B a byla provedena jejich komparace. Oblast ziskovosti lze považovat z hlediska pozitivních hodnot jejich dílčích ukazatelů za úspěšnou v podniku A i v podniku B. Rentabilita podniku A dosahuje v porovnání s průměrnými hodnotami 197 lesních podniků v ČR obdobných nebo mírně vyšších hodnot ukazatelů. Likvidita podniku A dosahuje v porovnání s průměrnými hodnotami přibližně polovičních hodnot ukazatelů. Rentabilita podniku B dosahuje v porovnání s průměrnými hodnotami 197 lesních podniků v ČR nadprůměrných hodnot. Likvidita podniku B dosahuje v porovnání s průměrnými hodnotami v letech 2013 a 2012 nadprůměrných hodnot, v letech 2011 a 2010 dosahuje hodnot nižších než průměr. V oblasti likvidity je dosahováno přiměřených hodnot. V porovnání s odvětvím zemědělství jsou hodnoty nižší, neboť v zemědělství je zpravidla dosahováno vyšší likvidity z důvodu uložení prostředků v zásobách podniků. Při porovnání s odvětvím lesnictví je dosahováno spíše nižších hodnot, z čehož je patrné, že se podniky snaží eliminovat tvorbu příliš velkých zásob a zaměřují se především na rentabilitu.

Poděkování:

Tento příspěvek navazuje na projekt Interní grantové agentury (IGA) České zemědělské univerzity v Praze, Fakulty provozně ekonomické – "Vytvoření metodiky účtování lesních porostů v účetním systému pro potřeby zjišťování finanční a majetkové situace podniků lesního hospodářství v České republice" (registrační číslo 20141041).

Tab. 5.

Průměrné hodnoty ukazatelů odvětví lesnictví v ČR [%]
Average values of ratios in the forestry sector of the Czech Republic [%]

Rok/Year	2013	2012	2011	2010
ROE1	9,05	7,46	11,21	15,20
ROCE1	9,24	6,32	4,10	12,82
ROA1	4,16	2,66	3,98	6,37
ROE2	8,27	5,88	8,72	12,30
ROCE2	8,39	4,81	1,76	10,58
ROA2	3,62	2,06	2,87	5,04
Pohotová likvidita/ Quick ratio	4,41	4,93	4,79	3,93
Běžná likvidita/ Current ratio	3,90	4,49	4,35	3,50

Zdroj/Source: Databáze Amadeus/Amadeus Database, 2015

LITERATURA

- DVOŘÁKOVÁ D. 2010. Oceňování a účetní zobrazení lesních porostů [online] [cit. 2016-02-18]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d35551v45238-ocenovani-a-ucetni-zobrazeni-lesnich-porostu/>
- GOIO I., GIOS G., POLLINI C. 2008. The development of forest accounting in the province of Trento (Italy). *Journal of Forest Economics*, 14 (3): 177–196. DOI: 10.1016/j.jfe.2007.09.002
- GRŮNVALD R., HOLEČKOVÁ J. 2009. Finanční analýza a plánování podniku. Praha, Ekopress: 318 s.
- GURČÍK L. 2002. G-index – metoda predikcie finančného stavu poľnohospodárskych podnikov. [G-index – the financial situation prognosis method of agricultural enterprises]. *Agricultural Economics – Czech*, 48: 373–378.
- HRDÝ M., HOROVÁ M. 2009. Finance podniku. Praha, Wolters Kluwer: 179 s.
- KNÁPKOVÁ A., PAVELKOVÁ D., ŠTEKER K. 2013. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. Praha, Grada: 236 s.
- KONEČNÝ O. 2014. Rural development, multifunctionality and agriculture: the perspective of Czech farmers. In: *Agrarian perspectives XXIII. The community-led rural development. Proceedings of the 23rd international scientific conference. September 14, 2014, Prague, Czech Republic.* Praha, ČZU: 304–311.
- KOVANICOVÁ D., KOVANIC P. 1995. Poklady skryté v účetnictví. Díl II. Finanční analýza účetních výkazů. Praha, Polygon: 504 s.
- KUPČÁK V. 2004. Rentabilita státních podniků v lesním hospodářství ČR. *Lesnická práce*, 83: 407–409.
- KUPČÁK V. 2005. Elementary financial analysis of the forests of the Czech Republic, state enterprise. *Journal of Forest Sciences*, 51: 127–140.
- LU X., LI J. 2010. Research about ROE on Chinese small and medium-sized enterprises based on quantile regression. In: *Proceedings of the eleventh West Lake international conference on small and medium business.* Beijing, Intellectual Property Publishing House: 350–354.
- MIKLOVIČOVÁ S., MIKLOVIČOVÁ J. 2010. The debt analysis of agricultural companies in the Slovak Republic. In: *Agrarian perspectives. Proceedings of the 19th international scientific conference. September 14–15, 2010. Prague, Czech University of Life Sciences:* 117–124.
- RŮČKOVÁ P. 2010. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. Praha, Grada: 118 s.
- SEDLÁČEK J. 2011. Finanční analýza podniku. Brno, Computer Press: 152 s.
- STŘELEČEK F., LOSOVÁ J., ZDENĚK R. 2011. Economic results of agricultural enterprises in 2009. *Agricultural Economics*, 57: 103–117.
- VÍMROVÁ H. 2015. Financial analysis tools, from traditional indicators through contemporary instruments to complex performance measurement and management systems in the Czech business practice. In: *Procedia and Finance. Proceedings of the 16th annual conference on finance and accounting. May 29, 2015. Prague. University of Economics:* 167–175.
- Zpráva. 2014. Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2013. Praha, MZe ČR: 134 s.
- ZOBRIST K.W., COMNICK J.M., MCCARTER J.B. 2006. Economatic: A new tool that integrates financial analysis with forest management simulations. *Western Journal of Applied Forestry*, 21 (3): 134–141.

THE PROFITABILITY ASSESSMENT OF SELECTED COMPANIES PROVIDING SERVICES TO FORESTRY IN THE CZECH REPUBLIC

SUMMARY

The aim of this paper is to evaluate financial performance of forest companies on the basis of selected financial analysis ratios.

Development of important factors influencing the whole branch of forestry and their real state, and other methods used in financial analysis of companies are introduced in the first part of the paper. The fact that forest land in the Czech Republic is 2.66 million hectares (in 2012) and its share of the total area of the country is 34% adds importance to the topic.

Two basic groups of financial analysis ratios, which are profitability and liquidity ratios, have been chosen to meet the aim of this paper. Profitability ratios have been selected because they provide good information capability in this area; liquidity ratios have been chosen because of the continuity and connection with the area of profitability. Economic data for processing results have been taken from the Amadeus database. Amadeus is a European database of economic information of companies, which are obliged to publish their financial statements and related corporate economic data. To calculate financial analysis ratios, two forestry companies from the Central region (company A and company B) have been selected because of their similar management conditions. Approximately the same amount of sales (revenue) and a similar number of employees belong among other factors to the companies' selection. Evaluation of chosen ratios was applied to the period of 2010–2013. Furthermore, 197 forestry companies have been randomly selected from the Amadeus database. The same ratios have been calculated for these companies. Since there is no information about the average value of profitability and liquidity for forest companies in the Czech Republic, the average value of the ratios of the selected 197 companies have been calculated to substitute the average of the industry for the purpose of this paper.

On the basis of the results, it has been possible to make a comparison of company A and company B; subsequently, also the findings of these two companies have been compared with the average findings in the forest sector. The obtained results of comparisons of economic ratios in selected companies show that profitability can be considered successful in company A and also in company B in terms of positive values of its partial ratios. Compared to the average values of 197 forest companies (see Tab. 5), company A reaches similar or slightly higher values of profitability. Compared to the average values, liquidity of company A (see Tab. 4) reaches approximately half the value of ratios. Compared to the average values of 197 (see Tab. 5) forest companies in the Czech Republic, profitability of company B (see Tab. 4) reaches highly above-average values. Compared to the average values in 2013 and 2012, liquidity of company B reached above-average values, but in 2011 and 2010 it reached below-average values. Adequate levels of values were achieved in liquidity ratios.

Evaluation of financial performance of selected forestry companies with the aid of financial analysis has provided basic information about management of forestry companies. Companies have been mutually compared, and, simultaneously, the findings of companies have been compared with the average of the forestry sector. On the basis of the results, it can be stated that the financial situation of the surveyed companies is good.

Zasláno/Received: 30. 11. 2015

Přijato do tisku/Accepted: 14. 03. 2016